

Retningslinjer om ansvarlig indretning af kontorarbejdspladser mv. med henblik på en ansvarlig genåbning af Danmark i lyset af udbruddet af COVID-19

COVID-19 har alvorlig konsekvenser for danskernes hverdagsliv, for dansk erhvervsliv og for danske arbejdspladser. Regeringen har taget mange og vidtgående initiativer for at afbøde konsekvenserne af udbruddet. Danskerne og dansk erhvervsliv har fulgt myndighedernes anvisninger, og initiativerne begynder at vise effekt. Det er derfor muligt og ansvarligt at begynde en gradvis genåbning af Danmark.

Forudsætningen for genåbningen af Danmark er dog, at danskerne fortsat efterlever sundhedsmyndighedernes anbefalinger for at undgå smittespredning. Her har dansk erhvervsliv og de danske arbejdsgivere et stort ansvar ift. at sikre, at der på de danske arbejdspladser er taget initiativer til at sikre den nødvendige hensyntagen til, at smittespredningen skal minimeres, og at behovet for god afstand mellem mennesker og fortsat skærpet fokus på hygiejne respekteres.

Mange privatansatte, der ikke varetager kritiske funktioner, har arbejdet hjemme eller været hjemsendt siden midt i marts 2020. Nogle steder har de teknologiske muligheder betydet, at arbejdet har kunne varetages hjemmefra uden større produktivitetstab. I disse tilfælde bør hjemmearbejde som hovedregel opretholdes. I andre tilfælde har hjemsendelsen, trods de teknologiske muligheder, haft negativ betydning for værdiskabelsen og produktiviteten i den private sektor. Dette også set i lyset af, at mange medarbejdere samtidig har skulle passe og undervise deres børn.

Arbejdsgivere og medarbejdere på det private arbejdsmarked har fra den 14. april 2020 igen kunne møde fysisk ind på arbejde. Dette gælder dog ikke for de erhverv, der er tvangslukkede. Dette er særligt relevant for virksomheder, hvor hjemsendelsen af medarbejdere har haft negativ betydning for værdiskabelsen og produktiviteten. En væsentlig forudsætning er i den forbindelse, at arbejdspladserne indrettes på en sådan måde, at risikoen for smittespredning minimeres. Et første skridt bør derfor være at indrette arbejdspladserne forsvarligt. Først herefter kan der arbejdes med en tilbagevending til arbejdspladsen for hele eller dele af virksomhedens ansatte.

Samtidig er det væsentligt, at medarbejdernes transport til og fra arbejdspladsen kan ske på en måde, hvor risikoen for smittespredning minimeres. Det er således et fælles ansvar at understøtte, at trykket på den kollektive transport udjævnes over dagen, fx ved brug af forskudte mødetider, så flest muligt rejser uden for myldretiden.

Retningslinjerne er vejledende i forhold til, hvordan virksomhederne kan foretage en ansvarlig indretning i lyset af udbruddet af COVID-19, og ændrer ikke på virksomhedernes forpligtelser, som de er beskrevet i gældende lovgivning, herunder i fx arbejdsmiljølovgivningen.

I forbindelse med indretning af arbejdspladsen (kontorer og administrative områder) og efterfølgende hel eller delvis tilbagevenden for virksomhedens ansatte skal sundhedsmyndighedernes anbefalinger og nedenstående hensyn derfor følges.

Sundhedsstyrelsens anbefalinger om forebyggelse af smittespredning omfatter blandt andet håndhygiejne, kontaktpunkter, hostetikette, fysisk afstand og reduceret kontakt og barrierer. Anbefalingerne ligger til grund for retningslinjerne for ansvarlig indretning af kontorarbejdspladserne. Ændringer i Sundhedsstyrelsens anbefalinger om forebyggelse af smittespredning i forbindelse med COVID-19 vil kunne indebære ændringer i retningslinjerne nedenfor.

Tilrettelæggelse af arbejdet

- Virksomheden tilstræber, at en del af de ansatte fortsætter med hjemmearbejde en tid endnu. I den forbindelse skal det overvejes hvilke arbejdsopgaver/områder, som kan løses hjemmefra uden betydelig produktivtetsnedgang.
- For personer, der har øget risiko, anbefales det at ledelsen i dialog med den enkelte medarbejder laver en konkret og individuel vurdering med afsæt i Sundhedsstyrelsens retningslinjer på området.
- Arbejdet tilrettelægges, så der kan sikres afstand mellem medarbejderne efter de til enhver tid gældende anbefalinger om afstand fra Sundhedsstyrelsen, fx ved at sprede medarbejderne over flere lokaler, arbejde i skiftehold mv. Der bør som minimum være 1 meters afstand mellem medarbejderne. Der bør dog som udgangspunkt minimum være 2 meters afstand mellem medarbejdere i situationer, hvor der er øget risiko for dråbesmitte eller hvor et forsigtighedsprincip tilsiger et særligt hensyn. Det gælder fx aktiviteter med fysisk anstrengelse og ved ophold i lukkede rum med begrænset bevægelsesrum, dårlig udluftning m.v. fx kælderlokaler, skakter m.v.
- Arbejdet tilrettelægges, så det er muligt at have forskudte mødetider, så ikke for mange ansatte er på arbejde på samme tid, og så ikke for mange ansatte skal bruge offentlig transport til og fra arbejde samtidig. Arbejdstiden skal tilrettelægges inden for rammerne af relevant lovgivning, kollektive overenskomster mv.
- Der kan gøres brug af digitale mødeløsninger. Der kan fordel holdes digitale møder også internt, når der afholdes møder med kolleger, man ikke normalt omgås med.
- Der henvises til at følge retningslinjerne for erhvervsrejsende fra Udenrigsministeriet ved afholdelse af erhvervsrejser, samt retningslinjer for ansvarlig indretning af restauranter, caféer, hoteller, feriecentre og andre virksomheder, der tilbyder turisme- og oplevelsesprodukter, ved afholdelse af kurser og konferencer mv.
- Arbejdsgiverne opfordres til at inddrage medarbejderne i planlægningen af de konkrete tiltag. Arbejdsgiverne skal som led i samarbejde om sikkerhed- og sundhed på arbejdspladsen inddrage medarbejdere i planlægningen af konkrete tiltag med betydning herfor. Hvor der findes en arbejdsmiljøorganisation, skal det ske med inddragelse af denne.

Indretning af arbejdspladsen

- Lokaler indrettes, så smittefare minimeres, og der kan holdes afstand fx via adfærdsregulerende indretninger og tiltag (nudging) samt praktiske foranstaltninger, der understøtter, at der holdes afstand, fx tydelig afstandsmarkering. Fælles kontaktpunkter identificeres og markeres, fx dørhåndtag og trykknapper og det

overvejes at fjerne ikke-nødvendige kontaktpunkter, samt skifte til kontaktløs-betjening fx sensorstyret belysning, håndfri vandhaner, automatisk eller albuebetjent døråbning.

- Virksomheden anbefales at fastlægge retningslinjer for ophold i storrum, brug af kantine, brug af mødelokaler, deltagelse i fysiske møder mv.
- Kantiner indrettes hensigtsmæssigt, herunder sikring af tilstrækkelig afstand mellem borde i spiseafdeling og afstandsmarkering ved betalingsstationer. Indretningen skal tage højde for, at der ikke opstår kødannelse. Der kan fx lukkes for siddende spisning i større virksomheders kantiner, hvor flere afdelinger kan mødes på tværs.
- Ved buffetservering skal der være særlig fokus på kontaktflader, herunder om der med fordel kan anvendes personlige redskaber, engangsredskaber eller portionsskåle ved selvservering.

Adfærd og hygiejne

- Alle medarbejdere bør oplyses om og overholde Sundhedsstyrelsens anbefalinger om god hygiejne og hensigtsmæssig adfærd. Anbefalingerne offentliggøres af Sundhedsstyrelsen.
- Virksomheden anbefales at fastlægge retningslinjer for håndtering af krav om afstand mv. ifm. sociale aktiviteter på arbejdspladsen.
- Alle medarbejdere oplyses om korrekt håndhygiejne (håndvask/håndsprit) og øvrig relevant hygiejne.
- Der bør være vand og sæbe eller håndsprit (70-85% alkohol) tilgængeligt for alle ansatte. Arbejdsgiveren skal forebygge, at medarbejderne udvikler hudlidelser når fx håndsprit anvendes i udførelsen af arbejdet. Arbejdstilsynet anbefaler, at arbejdsgiveren i de situationer stiller fugtighedscreme til rådighed for medarbejdere. Der bør ikke være fælles håndklæder, men i stedet engangshåndklæder.
- Virksomheden bør sikre grundig rengøring og desinfektion af fælles kontaktpunkter (efter konkret vurdering), herunder med særligt fokus på toilet, vask, håndtag, gelændre, bordoverflader mv., som hyppigt berøres af mange. Rengøring bør ske mindst en gang dagligt og oftere ved mange personer.
- Virksomheder, hvor medarbejderne ikke har faste arbejdsstationer, bør sikre grundig rengøring af den enkelte arbejdsstation, når en medarbejder forlader arbejdsstationen, og en anden medarbejder skal overtage denne.
- I virksomheder med mange medarbejdere er det vigtigt, at virksomheden ikke blot orienterer medarbejderne om forholdsregler ifm. selve arbejdsfunktionen, men også ift. adfærd ifm. pausesituationer, så man undgår at være tæt ved eksempelvis kaffemaskinen og andre pausesteder.

Håndtering af sygdom og symptomer

- Ansatte bør ikke møde på arbejde, hvis de har milde symptomer, der kan tyde på COVID-19. På hver arbejdsplads bør ledelsen sikre, at der foreligger en instruks for håndtering af personer med symptomer på COVID-19. Der bør ske rengøring af en syg medarbejders arbejdsstation umiddelbart efter identifikation af sygdom.
- Ansatte, hvis familie har symptomer eller er smittede, anbefales at følge Sundhedsstyrelsens retningslinjer for ”nære kontakter”.

- Ansatte må efter et sygdomsforløb først møde på arbejde igen 48 timer efter symptomer er ophørt.
- I det omfang, der er tilgængelig testkapacitet, følges Sundhedsstyrelsens retningslinjer om COVID-19 test mhp. hurtig raskmelding.

Informationsindsats

- Der opsættes informationsmateriale om COVID-19 smittefare, herunder forventninger til de ansatte fsva. hygiejne, afstand mv.

Virksomheder opfordres til at planlægge, hvordan de vil understøtte en hel eller delvis tilbagevenden til arbejdspladsen for virksomhedens ansatte med udgangspunkt i ovenstående hensyn og sundhedsmyndighedernes anbefalinger. Særligt større virksomheder, hvor en større andel af medarbejderne bruger kollektiv transport, opfordres endvidere til at udarbejde en plan for, hvordan medarbejdernes belastning af den kollektive trafik, som følge af en hel eller delvis tilbagevenden til arbejdspladsen for virksomhedens ansatte, kan håndteres, herunder kompenserende tiltag, jf. notat fra Transport- og Boligministeriet.

Arbejdstilsynet og Styrelsen for Patientsikkerhed vil løbende vejlede og kommunikere om den faktiske udmøntning af ovenstående retningslinjer.

Arbejdstilsynet og Styrelsen for Patientsikkerhed vil løbende identificere og kommunikere om cases og best practices som kan gøre retningslinjerne så praktisk anvendelige som muligt.

Ovenstående tiltag realiseres fra d. 14. juli 2020.

Yderligere information

Find Arbejdstilsynets informationsmateriale [her](#)

Find Sundhedsstyrelsens anbefalinger [her](#)

Kontakt Arbejdstilsynet for yderligere vejledning om en generel forsvarlig indretning af arbejdspladsen på: 7012 1288.

Kontakt den myndighedsfælles hotline på 7020 0233 angående generel information om myndighedernes anbefalinger og retningslinjer om COVID-19. Se også coronasmitte.dk

Som virksomhed kan du også kontakte hotlinen for virksomheder på 7220 0034, der kan henvise til rette myndighed. Se også virksomhedsguiden.dk